

Pöytäkirja 2/2020
26.10.2020

1/4

Suomen ILO-neuvottelukunnan kokous

Aika torstai 17.9.2020 klo 8.30-10.10
Paikka Skype-kokous
Läsnä Liisa Heinonen, TEM (pj)
Hanna-Mari Pekuri, STM
Jouko Hämäläinen, VTML
Ritva Liivala, KT
Katja Miettinen, EK
Mikko Saarinen, EK
Paula Ilveskivi, SAK
Pekka Ristelä, SAK – kohtaan 7 saakka
Hannele Fremer, STTK
Miia Kannisto, Akava
Linda Piirto, TEM - kohtaan 6 saakka
Kent Wilska, UM – kohtaan 6 saakka
Antti Närhinen, TEM
Päivi Kantanen, TEM
Elli Nieminen, TEM
Erja Matikainen, TEM (siht.)

1 Kokouksen avaus Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.30.

2 Neuvottelukunnan kokoonpano

Todettiin että VM:ää edustavaksi jäseneksi on nimetty keväällä neuvotteleva virkamies Jouko Hämäläinen Risto Lerssin tilalle. Päätettiin nimetä sekä työjaostoon että sopimusjaostoon Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n varajäseneksi lainopillinen asiamies Mikko Nyysölä.

3 ILOlle vuonna 2020 annettavat raportit, ILO:n perussäännön artiklat 19 ja 22

Keskusteltiin artiklan 19 mukaisen raportin suositukseen 204 liittyvän SAK:n liitelausunnon pää- ja sivutoimisten ulkomaalaistarkastajien lukumäärästä. Hyväksyttiin raportti.

Hyväksyttiin artiklan 22 mukaiset päivitysraportit yleissopimuksista nro 27, 87, 98 (järjestöjen kommentteja), 108, 137, 144, 152 ja MLC, jonka osalta asiantuntijakomitean kysymyksiin ei tarvitse vastata Niemisen mukaan tässä vaiheessa.

Puheenjohtaja toi esiin ILO:n viestin siitä, että suosituksista 157 ja 201 (terveydenhoito ja kotityö) keväällä toimitettuihin raportteihin voi raportoida täydennyksiä mm. koronan johdosta. Keskustelun jälkeen todettiin, että asia lähetetään lausunnolle.

4 ILO:n kysely oppisopimusta koskevasta ILC 2021 konferenssi aiheesta (Framework for quality apprenticeships)

Niemisen mukaan kokouskutsun liitteenä jaettua vastausluonnosta on käsitelty kesällä OKM:n kanssa, ja se on hyväksytty sopimusjaostossa 4.6.2020. ILO:n määräaika asiassa on jatkettu 31.3.2021 saakka. Tuotiin esiin, että palkansaajakeskusjärjestöt (PSKJ) haluavat esittää optiot sekä sopimukseen että suositukseen. Puheenjohtaja totesi, että ne lisätään vastaukseen liitelausuntona ja että Pohjoismaiden kesken instrumentin muodoksi on preferoitu suositusta. Vastaus kyselyyn hyväksyttiin.

5 Ihmisarvoinen työ globaaleissa toimitusketjuissa

Kent Wilks ja Linda Piirto esittelivät 25.-28.2.2020 pidettyyn kokoukseen liittyen ihmisarvoista työtä globaaleissa tuotantoketjuissa sekä yritysten yhteiskuntavastuun ajankohtaisia hankkeita diasarjalla, joka lähetetään neuvottelukunnalle. Asia on tulossa esille Saksan EU-puheenjohtajuuskaudella, sillä tarkoitus on laatia neuvoston päätelmät ja järjestää konferenssi.

Wilksin mukaan myös EU:ssa on erimielisyyttä siitä, tehdäänkö asiasta sitovaa sääntelyä. Toistaiseksi ei ole yhteisymmärrystä siitä, mikä instrumentti valitaan. Piirto toi esiin, ettei keskustelussa päästy edes siihen analyysiin, onko nykyinen järjestelmä ILO:ssa toimiva eli onko sääntelyssä puutteita ja jos on, millaisia ne ovat.

Antti Närhisen mukaan asia tulee hallintoneuvoston käsittelyyn, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Todettiin, että asia on kirjattu vuosisatajulistukseen ja että työnantajapuoli ei halua valmistella uusia standardeja.

6 Hallituksen esitys, väkivallan ja häirinnän torjuntaa työelämässä koskevan yleissopimuksen ratifiointi

Hanna-Mari Pekuri selvitti asian valmistelua ja nykyvaihetta. Asian käsittely on pysähtynyt EU:ssa. ILO:n sääntöjen mukaan EU ei voi liittyä ILO:n sopimukseen. Asiassa on nostettu esiin, liittyykö yleissopimus EU:n yksinomaiseen vai jaettuun toimivaltaan sekä nk. common accord –periaate. Istanbulin sopimukseen liittyen common accord –periaate on käsiteltävänä EU:n tuomioistuimessa. Periaate tarkoittaa sitä, että on saatava kaikkien jäsenvaltioiden hyväksyntä liittyen yleissopimuksen sitovuuteen suhteessa niiden kansalliseen toimivaltaan ennen kuin asiassa edetään. Tilanteessa on tuotu esiin myös näkemys, että jos valtuutus päätös annetaan, niin jäsenvaltioilla olisi velvollisuus ratifioida yleissopimus. Asian käsittely on ilmeisesti etenemässä Saksan EU-puheenjohtajuuskaudella, mutta jos sovelletaan common accord –periaatetta, etene miselle tarvitaan kaikkien jäsenmaiden suostumus.

7 ILO:n toiminnan sopeuttaminen pandemiatilanteeseen

Närhinen totesi, että hallintoneuvostotyöskentelyn uusista menettelytavoista on löytynyt yhteisymmärrys. Asioita on mm. pohjustettu ryhmissä ja valmisteltu sähköisessä ja kirjallisessa menettelyssä. Vuoden 2021

työkonferenssin agendan valmistelua on siirretty. ILO:n budjettia ja hallintoneuvostoa koskevat asiat sekä maataapaukset ovat Suomen kannalta tärkeitä asioita. ILO:n koronakeskustelussa USA ja UK toivovat NL ja Sveitsin tukemina ILO:ta aktiivisuutta koronan suhteen.

Tiedusteluun ensi kesän työkonferenssin järjestämisestä ja järjestämistavasta Närhinen totesi, että tahtoa konferenssin fyysiseen järjestämiseen on. Puheenjohtaja totesi, että ILO:n tulisi varautua myös virtuaaliseen konferenssiin.

Käytiin läpi kutsun liiteasiakirjoja hallintoneuvoston ja Screening Groupin työn osalta. Suomen jäsenyys hallintoneuvostossa on pidentynyt ylimääräisellä vuodella. Maantieliikennettä (urban transport) koskeva kokous siirtyy vähintään joulukuulle.

Tuotiin esiin, että viime kesän virtuaalokokousten teemat ja raporttien koronapäivitykset heijastuvat ILO:n ohjelmatyöhön ja budjettikeskusteluihin.

8 ILO:n globaali huippukokous koronapandemiasta ja työn maailmasta, parempaa työn tulevaisuutta rakentamassa, 1.-9.7.2020

Todettiin, että ILO:n virtuaalokokoukset onnistuivat hyvin. Niissä on saatu hyvä käsitys pandemian vaikutuksista eri puolilla maailmaa. Pahimpia kärsijöitä ovat naiset, epävirallisen sektorin työntekijät ja siirtotyöläiset. Sosiaalisen vuoropuhelun kautta löytyneitä ratkaisuja korostettiin useissa puheenvuoroissa.

9 Muut asiat

Niemisen mukaan hallituksen esitys merityöyleissopimuksen (MLC) ohjeiston vuoden 2018 muutosten voimaansaattamisesta valmisteltiin yhteistyössä merimiesasiain neuvottelukunnan kanssa, ja se annettiin eduskunnalle huhtikuussa 2019. Voimaantulolaki on hyväksytty ja vahvistettu kesällä 2020. ILOlle aiemmin lähetetyn automaattista voimaantuloa koskeneen nootin purku ja ilmoitus ILOlle ohjeiston muutosten hyväksymisestä tehtiin 19.6.2020. Ohjeiston muutokseen liittyvien lakien voimaantulosta samanaikaisesti ohjeiston muutoksen kansainvälisen voimaantulon kanssa 26.12.2020 säädetään loppuvuodesta 2020 annettavalla valtioneuvoston asetuksella.

Todettiin alussa mainitusti, että keväällä terveydenhoitoa ja kotityötä koskevista suosituksista annettu raportti lähetetään lausunnolle päivitetäväksi ja että asian määräaika ILOlle on 28.2.2021.

Todettiin, että neuvottelukunnan toimintaa voidaan haluttaessa kehittää esim. yhteisen työtilan käyttöönottolla.

10 Seuraavat kokoukset

Puheenjohtaja totesi, että neuvottelukunnan ja sopimusjaoston kokouksia pidetään syksyllä, mikäli tarvetta niille on.

11 Kokouksen päättäminen Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.10

Puheenjohtaja

Liisa Heinonen

Sihteeri

Erja Matikainen

JAKELU

Neuvottelukunnan jäsenet

TIEDOKSI

Antti Neimala, TEM
Kimmo Ruth, TEM
Kent Wilska, UM
Linda Piirto, TEM